

REVISIEOVERZICHT VAN DE WOONSTANDAARD 4.0 - SEPTEMBER 2025

(ten opzichte van versie 3.1, maart 2024)

In deze vierde versie van De Woonstandaard zijn op basis van praktijkervaring, feedback uit de klankbordgroepen en actuele regelgeving diverse aanpassingen gedaan. Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste wijzigingen.

1. Algemene verbeteringen

- Door de hele Woonstandaard zijn teksten verduidelijkt, typografische fouten hersteld en omschrijvingen consistentier gemaakt.
- Nieuwe verwijzingen en QR-codes opgenomen naar hulpmiddelen van NCB (o.a. Conceptenboulevard.nl, Toolbox en Het Verhaal van de Plek).
- Nieuw toegevoegd: een rol- en begrippenkader, waarin afnemers, conceptaanbieders, toeleveranciers, overheden, nutsbedrijven en bewoners worden toegelicht.
- Nieuw toegevoegd: Afkortingenlijst toegevoegd.

2. Terminologie

- Schrijfstijl is aangescherpt (je/jouw in plaats van u/uw).
- Opdrachtgever is overal vervangen door afnemer.
- Aanbieder is vervangen door conceptaanbieder.
- Levensloopbestendig (LLB) is vervangen door nultreden.
- Bouwbesluit is aangepast naar Bbl (Besluit bouwwerken leefomgeving).
- Conceptueel bouwen is verduidelijkt naar conceptueel ontwikkelen en bouwen.

3. Product-Marktcombinaties (PMC's)

- Herziening indeling en 3 nieuwe PMC's toegevoegd:
 - PMC 15-18: nultreden woningen (voorheen PMC LLB 6, 7 en 16).
 - PMC 19: individuele zorggeschikte woning.
 - PMC 20: geclusterd zorggeschikt wonen (woongebouw met zorgfuncties).
- PMC 18: uitgebreid met extra variant en aangepast pictogram.
- Alle PMC's zijn voorzien van uniforme basis prestatie-eisen.
- Segmentlabels aangepast aan de Wet betaalbare huur (per 1 juli 2024): sociale huur, middenhuur en vrije sector. Positie middenhuur verduidelijkt.

4. Basis- en aanvullende prestatie-eisen

- Uniform blok basis prestatie-eisen bovenaan elke PMC.
- Ramen: eis toegevoegd dat alle ramen bewasbaar moeten zijn.
- Elektrisch koken: expliciet opgenomen aansluitpunt volgens NEN 1010 / NPR 5310.

- Vaatwasser: aansluiting opgenomen als standaardvoorziening.
 - Installaties: eisen verduidelijkt en consistent gemaakt.
 - Aanvullende milieuprestatie-eisen toegevoegd: materiaalgebruik met verantwoorde herkomst (FSC/PEFC) en eisen voor losmaakbaarheid/hergebruik.
- 5. Gebruiksmatjes**
- Bijlage met gebruiksmatjes uitgebreid en verduidelijkt.
 - In de tekst is een uniforme verwijzing opgenomen:
 - “Functionaliteit woning: de woning moet voldoen aan de gebruiksmatjes met woonfuncties, zoals opgenomen in de bijlage (verkeersruimte kan worden gecombineerd).”
 - Bron toegevoegd: gebruiksmatjes zijn gebaseerd op het onderzoek van Team Paul de Vroom + Sputnik en voor de zorggeschikte PMC's wordt verwezen naar de Publicatie ‘Bouw geen Zorgwoningen’.
- 6. Tijdelijke huisvesting (PMC 11-14)**
- Basiskwaliteitsblok geharmoniseerd en uitgebreid.
 - Aanpassingen gedaan in eisen voor materiaalgebruik en recyclebaarheid.
 - Tekstcorrecties in afwerking en opleveringsniveau.
- 7. Proceskwaliteit en taakverdeling**
- Processtappen opnieuw vormgegeven en verduidelijkt.
 - Checklist taakverdeling aangescherpt: rollen van afnemer, gemeente en conceptaanbieder duidelijk benoemd.
 - Tekstuele verbeteringen in de checklist
- 8. Het Verhaal van de Plek**
- Het Verhaal van de Plek, eerder als bijlage opgenomen, is nu prominenter in de inleiding geplaatst met duidelijkere uitleg, infographic en QR-code.
- 9. Wet- en regelgeving**
- Wet kwaliteitsborging (Wkb): actualisering van teksten en verwijzing naar de actuele stand van zaken via Rijksoverheid.nl.
 - Woningwaarderingstelsel (WWS): kadertekst toegevoegd met verwijzing naar de actuele maximale huurprijzen via Rijksoverheid.nl.
- 10. Overige wijzigingen**
- Inleidende teksten bij doel, gebruik en opbouw van De Woonstandaard herschreven en verduidelijkt.
 - Slotpagina aangepast: “Deze versie is opgesteld door Netwerk Conceptueel Bouwen, met dank aan leden, partners en adviseurs.”
 - Infographics en tabellen consistent gemaakt in kleur, pictogrammen en labels.